

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	B&W-voorstel: DJ-1902670
Naam opsteller voorstel	: Merel Ghijsen-de Graef (0495-575996)	Zaaknummer: 1815536
Portefeuillehouder	: M.B. (Michèle) Ferrière	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Regionale pool van ervaringsdeskundigen.

Voorstel

1. De nota 'Ervaringskennis als nieuwe kennisbron' vast te stellen;
2. In te stemmen met het opzetten van een regionale pool van ervaringsdeskundigen tot en met 2025, als onderdeel van module 2 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR), die lokaal door gemeenten in Noord- en Midden-Limburg in de sociale basis ingezet kan worden;
3. De inkoopstrategie (bijlage 3) voor de aanbesteding van de regionale pool van ervaringsdeskundigen vast te stellen

Inleiding

Op verzoek van de Bestuurscommissie Wmo regionale taken (hierna: BC Wmo) is een plan opgesteld omtrent de inzet van ervaringsdeskundigheid in de regio. Met het organiseren van een pool van ervaringsdeskundigen willen we toewerken naar een regionale uniforme werkwijze, met de inzet van ervaringsdeskundigen als algemene voorziening in het brede sociale domein. De pool van ervaringsdeskundigen komt voor elke gemeente beschikbaar. Voordat er gestart kan worden met deze pool zal er eerst een aanbestedingsprocedure doorlopen moeten worden. Dit staat gepland voor Q3 en Q4 2023. In deze procedure wordt besloten bij welke organisatie de pool organisatorisch wordt ondergebracht en waar het werkgeverschap van de ervaringsdeskundigen komt te liggen.

Beoogd(e) doel(en)

Kwetsbare inwoners op een passende wijze ondersteunen, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Dit doen we door het beleid voor kwetsbare inwoners op basis van de vastgestelde regiovisie Meedoen en Wonen 2022-2026 verder uit te werken. De inzet van ervaringsdeskundigheid wordt in deze visie gezien als belangrijke manier om te komen tot meer inclusie en een stevigere sociale basis en als belangrijke factor in de vernieuwing van de zorg, met daarbij de focus op positieve gezondheid.

Weert, 8 mei 2023	S		B	W	W	W	W	W
	MM		RV	MvdH	WvE	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
  Niet akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
  Gewijzigde versie
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 11 juli 2023

Nummer: 2

De secretaris

Argumenten

1./2.1 De nota 'Ervaringskennis als nieuwe kennisbron' is reeds besproken in de BC Wmo.
Op 5 oktober 2022 is in de BC Wmo de nota besproken en zijn aanvullende vragen gesteld over de inrichting en organisatie van de pool van ervaringsdeskundigen. In de BC Wmo van 7 december 2022 is de nota met de aanvullende informatie opnieuw besproken. De wethouders sociaal domein hebben in de BC Wmo afgesproken om de nota samen met een uitwerking van de regionale pool van ervaringsdeskundigen, met een positief advies ter besluitvorming voor te leggen aan de 14 betrokken colleges van B&W in Noord- en Midden-Limburg.

2.2 Het college heeft de Beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2023 vastgesteld.
Het vaststellen van de nota 'Ervaringskennis als nieuwe kennisbron' en het organiseren van een regionale pool van ervaringsdeskundigen zijn twee activiteiten uit de beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2023 die op 18 oktober 2022 door uw college is vastgesteld (DJ-1820506). Met dit voorstel wordt op inhoud besloten om uitvoering te geven aan het opzetten van een regionale pool van ervaringsdeskundigen.

2.3 De inzet van ervaringsdeskundigen heeft een grote meerwaarde en kan andere (duurdere) zorg voorkomen.

Ervaringsdeskundigen hebben zelf levens ontwrichtende situaties doorgemaakt. Hierbij kun je denken aan het verlies van dierbaren, huiselijk geweld, langdurige armoede, dak- en thuisloosheid of hebben te maken gehad met psychische kwetsbaarheden of andere ziekten of beperkingen. Ze hebben alle emoties die hiermee gepaard gaan doorleefd en hebben een weg van herstel bewandeld. Vaak worstelen zij zelf nog met hun eigen kwetsbaarheid. Juist die combinatie van factoren maakt hen enorm waardevol voor mensen die dezelfde emoties doormaken.
Het verschil met professionele hulpverlening is dat de ervaringsdeskundigen zich niet richten op het probleem maar op het leren omgaan met het probleem. Juist omdat ze zelf deze problemen hebben overwonnen, kunnen zij onze inwoners ondersteunen met de emoties die hun probleem met zich mee brengen zoals de pijn, het gevoel van anders zijn, er niet bij horen, schaamte, eenzaamheid, zorgen en stress. Deze ondersteuning kan ingezet worden naast-, als vervanging van- en ter voorkoming van professionele zorg of hulpverlening of in het kader van nazorg. Hiermee kan dure zorginzet (gedeeltelijk) voorkomen worden.

2.4 De pool van ervaringsdeskundigen kan ook ingezet worden als een werkgelegenheidsproject.

Werving van nieuwe ervaringsdeskundigen ontstaat vaak vanuit een minder goede periode in een leven waarbij diegene vaak in beeld is bij de gemeente of het UWV. Uiteindelijk kan iemand via een ontwikkeltraject en scholing uitstromen naar werk als ervaringsdeskundige binnen de regionale pool.

2.5 De inzet van de pool is afgestemd op de lokale situatie.

Bij het opzetten van een pool wordt eerst een lokale startbijeenkomst georganiseerd met belangrijke lokale stakeholders. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om de inzet van de pool aan te laten sluiten bij lokale wensen, ideeën en partijen die al actief zijn.
Ervaringsdeskundigen binnen de pool kunnen divers worden ingezet. Niet alleen voor 1 op 1 begeleiding van inwoners, maar bijvoorbeeld ook in een consultatierol of in het geven van trainingen. Daarnaast kunnen ervaringsdeskundigen ingezet worden om mee te denken bij nieuw beleid of om nieuwe lokale projecten op te zetten. In overleg met de gemeenten wordt bekeken waar de behoeften ligt.

2.6 De kosten voor de regionale pool van ervaringsdeskundigen worden opgenomen in de regionale begroting van de MGR voor BW, MO en B&P.

De kosten voor de regionale pool van ervaringsdeskundigen worden betaald uit de decentralisatie-uitkeringen Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang (voor zover toegerekend aan de regionale samenwerking), die de gemeente Venlo namens de regio Noord- en Midden-Limburg ontvangt. Deze middelen worden als inkomsten ingelegd in de regionale begroting voor BW, MO en B&P. De kosten voor de pool bestaan uit personele kosten voor de ervaringsdeskundigen en een coördinator, activiteitenkosten voor het organiseren van lokale bijeenkomsten, uitvoeringskosten voor de MGR en kosten voor uitvoering van een evaluatie in 2025. De opbouw ziet er als volgt uit:

	Jaar	2023	2024	2025
Programmamakosten:				
Fte ervaringsdeskundigen			400.000	425.000
Organisatiekosten (coördinator)			25.000	25.000
Startbijeenkomsten (1e jaar)			25.000	0
	<i>subtotaal</i>		<i>450.000</i>	<i>450.000</i>
Kosten MGR:				
Financieel beheer MGR			6.400	6.400
Inkoop en contractmanagement		12.000	4.800	4.800
Overige kosten				
Evaluatie				15.000
	totaal:	12.000	461.200	476.200

Voortzetting van de regionale pool van ervaringsdeskundigen na 2025 is afhankelijk van de evaluatie en de besluitvorming over de voortgang en eventuele uitbreiding vanaf 2026.

De programmamakosten voor de regionale pool van ervaringsdeskundigen worden met een begrotingswijziging opgenomen in de regionale begroting voor van BW, MO en B&P van de MGR. Dit leidt ertoe dat het positieve saldo op de regionale begroting BW, MO en B&P lager wordt. In onderstaande tabel is zichtbaar wat dit voor het aandeel in het positieve saldo van de gemeente Weert betekent voor 2024 en 2025.

Gemeente	Percentage verdeelmodel MGR	Daling aandeel in positief saldo 2024 en 2025	Resterend positief saldo 2024*	Resterend positief saldo 2025*
Weert	13,81%	62.145 per jaar	€ 3.665.278	€ 3.667.765

*Restant berekend o.b.v. aandeel Weert in het positieve saldo zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2024-2027 van de MGR

In het voorstel over (o.a.) de ontwerpbegroting 2024-2027 van de MGR (DJ-2067887) wordt de raad op 12 juli as. voorgesteld om een budget beschikbaar te stellen voor de jaarlijkse uitvoering van de beleidsagenda Meedoen en Wonen. Op het moment van opstellen van dat voorstel was het uitgangspunt dat de regionale pool van ervaringsdeskundigen uit dat budget bekostigd zou worden. Door voortschrijdend regionaal inzicht blijkt de regionale pool onder module 2 van de MGR te vallen met een andere bekostiging. Dit betekent dat het voorgestelde budget voor de uitvoering van de beleidsagenda in elk geval tot en met 2025 (gedeeltelijk) vrij kan vallen. Dit wordt t.z.t.

verder inzichtelijk gemaakt in de financiële paragraaf van het voorstel over de begrotingswijziging 2024 van de MGR.

De uitvoeringskosten tot en met 2025 (inclusief evaluatiekosten) ten behoeve van de regionale pool van ervaringsdeskundigen worden opgenomen in de begroting van de MGR onder de uitvoeringskosten van module 2. Deze uitvoeringskosten bestaan uit de kosten ten behoeve van de inkoop en aanbesteding van de pool van ervaringsdeskundigen, het contractmanagement op de te contracteren aanbieder en het financieel beheer. Gezien de beperkte omvang van deze kosten is de impact op de gemeentelijke bijdragen in de uitvoeringskosten klein.

2.7 Het onderbrengen van de regionale pool van ervaringsdeskundigen onder module 2 van de MGR sluit aan bij de samenwerkingsovereenkomst die gemeenten gesloten hebben. In de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg is afgesproken dat partijen zich maximaal inspannen om zorg te dragen voor lokale continuïteit en kwaliteit van BW, MO en B&P. Deze inspanningsverplichting houdt in dat partijen zorgdragen voor het creëren van een lokale sociale basis om mogelijke maatschappelijke uitval en complexe problematiek vroegtijdig te signaleren en om psychosociale en psychische problemen te herkennen. Deze lokale sociale basis is nodig om proactief te kunnen handelen. Deze infrastructuur omvat ook de OGGZ-taken en/of ervaringsdeskundigheid. De voorgestelde inzet van ervaringsdeskundigen is moeilijk lokaal te organiseren. Door middel van deze regionale pool, waarbij ervaringsdeskundigen lokaal binnen de gemeenten ingezet worden op basis van de behoeften van de lokale gemeente, wordt toch de lokale sociale basis versterkt.

3. Regionaal is een inkoopstrategie opgesteld.

In afstemming met de MGR is een inkoopstrategie opgesteld voor de aanbesteding van de pool van ervaringsdeskundigen. In deze inkoopstrategie zijn de volgende uitgangspunten benoemd:

- lumpsum financiering met een vaststaand budget voor de looptijd van de overeenkomst;
- een overeenkomst met een looptijd van 1-1-2024 tot en met 31-12-2025 met de mogelijkheid tot verlenging met 2 keer 3 jaar;
- we kiezen voor één regionale aanbieder;
- een nadere opdeling van de opdracht in meerdere percelen is niet aan de orde;
- de contractmanager van de MGR stuurt de opdrachtnemer aan in opdracht van de 14 gemeenten;
- de inkoopprocedure wordt SAS (sociale en andere specifieke diensten) in 1 ronde, voorafgegaan door een marktconsultatie.

Kanttekeningen en risico's

1. Het stappenplan in de nota 'Ervaringskennis als nieuwe kennisbron' is achterhaald.

Op pagina 46 van bovenstaande nota is een stappenplan opgenomen voor 2022 en 2023. Dit stappenplan is inmiddels achterhaald en er is een nieuwe planning gemaakt. Deze planning staat opgenomen in bijlage 2.

2. De maatschappelijke meerwaarde van de inzet van ervaringsdeskundigen in het sociaal domein is moeilijk uit te drukken in resultaten.

Onder argument 2.3 wordt gesteld dat de inzet van ervaringsdeskundigen een grote meerwaarde heeft en duurdere zorg kan voorkomen. In de praktijk is dit echter moeilijk meetbaar. In de loop van het project wordt een overweging gemaakt of er een participatief onderzoek door de Universiteit van Maastricht wordt ingesteld om de maatschappelijke meerwaarde van de inzet van ervaringsdeskundigen aan te tonen. Met een participatief onderzoek wordt bedoeld dat de inzet van de ervaringsdeskundigen fysiek, dus op de werkvloer, wordt gevolgd waarmee uiteindelijk de resultaten en effecten wel kunnen worden aangetoond.

3. De financiële vertaling van de regionale pool van ervaringsdeskundigen is nog niet opgenomen in de begroting 2024 van de MGR.

In de primaire begroting 2024 van de MGR is geen rekening gehouden met de kosten van de regionale pool van ervaringsdeskundigen. Op het moment van opstellen van de begroting was nog onvoldoende duidelijk hoe dit eruit zou komen te zien. De kosten worden daarom met een begrotingswijziging 2024 van de MGR toegevoegd aan de uitvoeringskosten module 2 en de regionale begroting BW, MO en B&P. Hiervoor wordt door de MGR de van toepassing zijnde procedure gevolgd.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De financiële gevolgen maken onderdeel uit van de besluitvorming over de begrotingswijziging 2024 van de MGR, waarmee de kosten van de pool van ervaringsdeskundigen worden toegevoegd aan de begroting 2024 van de MGR. Er zijn geen verdere personele en juridische gevolgen. De benodigde ambtelijke capaciteit voor het voorbereiden en uitvoeren van de aanbesteding kan binnen de bestaande capaciteit opgevangen worden.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Esther Giesberts (teamleider zorg en participatie, afd. OCSW)
- Patricia Vos (business controller F&C, afd. Financiën)
- Dinie Louwers (business controller sociaal domein, afd. OCSW)
- Paul Hecker (juridisch beleidsadviseur, afd. OCSW)

Extern:

- De regionale beleidsgroep MO, BW en B&P.
- De juridische werkgroep Midden-Limburg.

Participatie

De nota 'Ervaringskennis als nieuwe kennisbron' is tot stand gekomen op basis van gesprekken met vele partijen. In totaal zijn er 121 gesprekken gevoerd, waarvan meer dan 50% met ervaringsdeskundigen zelf, over de manier waarop ervaringskennis in de regio beter ingezet kan worden. Al deze input is verwerkt in een eerste concept en daarna hebben er nog groeps gesprekken plaatsgevonden met al deze partijen om de inhoud te toetsen en verder aan te scherpen. Hiermee is de nota een breed gedragen stuk geworden.

Communicatie

Na positieve besluitvorming door de 14 colleges in de regio kan gestart worden met de voorbereidingen. In deze fase zullen regionale partners geïnformeerd worden over de plannen, zal er een marktconsultatie plaatsvinden en wordt de aanbesteding uitgezet.

Planning en uitvoering

De pool van ervaringsdeskundigen zal via een groeimodel tot stand komen. Na positieve besluitvorming voor de 14 colleges kan gestart worden met de marktconsultatie en inkoop.

Evaluatie

In 2025 wordt een lichte investeringstoets uitgevoerd in de vorm van een evaluatie. De uitkomsten hiervan moeten de colleges Noord- en Midden-Limburg richting geven voor een besluit om dit initiatief na 2025 voor langere tijd voort te zetten en eventueel uit te breiden.

Rondom het organiseren van de regionale pool van ervaringsdeskundigen zullen tussentijdse evaluatiemomenten plaatsvinden met de coördinator en de regionale beleidsgroep.

Bijlage(n)

Openbare bijlagen:

1. Nota 'Ervaringskennis als nieuwe kennisbron';
2. Memo project regionale pool van ervaringsdeskundigen;
3. Inkoopstrategie regionale pool van ervaringsdeskundigen ten behoeve van inwoners met complexe problematiek.